

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

10

Vragen van het lid **Van den Broek-Laman Trip** (VVD) op 5 februari 2004 medegedeeld aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over het Catshuis.

1

Deelt u de verbazing van de Eerste Kamerfractie van de VVD dat de Rijksdienst Monumentenzorg «niet helemaal gelukkig» is met het resultaat van het gerestaureerde Catshuis (zie NRC d.d. 24 januari 2004)?

2

Hoe is het mogelijk dat de Rijksgebouwendienst en de Rijksdienst Monumentenzorg niet precies van elkaar wisten wat er gerestaureerd werd en hoe?

3

Is de restauratie verlopen conform de afspraken die gemaakt zijn tussen Rijksdienst Monumentenzorg en de Rijksgebouwendienst?

4

Wat is precies de rol van de gemeente Den Haag in deze? Wat betekent dat «zij verantwoordelijk zijn voor de uitvoering»?

5

Waarom zijn – om een voorbeeld te noemen – de mooie luiken buiten en de karakteristieke schouwen binnen verdwenen?

Antwoord

Antwoord van mevrouw **Dekker** (minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer). (Ontvangen 4 maart 2004).

1 t/m 4

Nee, deze verbazing deel ik niet. Onderstaand wordt de samenwerking tussen de Rijksgebouwendienst en de Rijksdienst voor de Monumentenzorg toegelicht.

In de periode 2001–2003 is over het renovatie-, verbouwings- en uitbreidingsplan van het Catshuis veelvuldig overleg gevoerd tussen vertegenwoordigers van de Rijksgebouwendienst (Rgd, eigenaar en optredend als opdrachtgever), de Rijksdienst voor de Monumentenzorg (RDMZ), de Dienst Stedelijke Ontwikkeling -Team Monumentenzorg van de gemeente Den Haag (DSO-MZ) en de monumentdeskundigen uit de Welstands-/Monumentencommissie van de gemeente Den Haag. Dit veelvuldige en constructieve overleg mondde uit in een tweetal aanvragen om een vergunning op grond van de Monumentenwet 1988. Een dergelijke vergunning wordt bij de gemeente aangevraagd en door B&W afgedaan, gehoord de adviezen van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (i.c. de RDMZ) en de Welstands-/Monumentencommissie. Naast het verlenen van de

vergunningen op grond van de Monumentenwet 1988 is de gemeente verantwoordelijk voor het toezien op de naleving van deze vergunningen.

Na het verlenen van de beide monumentenvergunningen is tussen de hiervoor genoemde partijen overleg gevoerd over de visie van de Rgd op de aanpak van de belangrijkste vertrekken in het pand. Deze vertrekken vertoonden op zichzelf en in relatie tot elkaar na enkele restauratie-ingrepen in de vorige eeuw weinig samenhang. De Rgd stelde een aanpak voor, die teruggreep op de essentie van het zeventiende-eeuwse ontwerp van het Catshuis, te weten een aankleding met wandkleden, houten plafonds en houten vloeren. In dit overleg bestond bij de hiervoor genoemde monumenteninstanties draagvlak voor de hoofdlijnen van de gepresenteerde visie. Zij veronderstelden daarbij dat er nog nader overleg over de uitwerking van het concept zou plaatsvinden om de consequenties voor het gebouw gedetailleerd te kunnen bespreken en te beoordelen. Bij de Rgd is na de verkregen instemming op hoofdlijnen en het verworven draagvlak de verwachting ontstaan dat de uit de visie voortvloeiende ingrepen in het gebouw de benodigde instemming hadden. De Rgd en de gemeente Den Haag hebben inmiddels in goed overleg afgesproken dat voor de wijzigingen die achteraf gezien niet

onder de twee monumentenvergunningen vallen, alsnog een (derde) vergunning aanvraag zal worden ingediend. Het betreft hier het verwijderen van schouwen, de gewelfde houten plafonds en de twee ramen in de achtergevel.

5

De ramen dienden om klimatologische en veiligheidsredenen verbeterd te worden. Langdurig studie en overleg hadden opgeleverd, dat de bestaande ramen – in de vorige eeuw aangebrachte kopieën van zeventiende-eeuwse kruiskozijnen met luiken – de vereiste gebruiksprestaties niet konden leveren en ook niet zodanig konden worden aangepast. De Rgd vroeg daarom vergunning aan voor een nieuw raam, dat de vereiste gebruiksprestaties wel kon leveren. De vormgeving van dit raam grijpt terug op negentiende-eeuwse empirevensters, een toestand die voor wat het Catshuis betreft in 1819 bestond. Deze nieuwe ramen werden voorgesteld zonder de buitenluiken, die immers alleen bij een zeventiende-eeuws kruiskozijn horen. De drie schouwen in de zogenaamde damessalon, herenkamer en eetkamer zijn van het Instituut Collectie Nederland (ICN) en werden pas in de vorige eeuw in het Catshuis aangebracht. Voor die tijd stonden deze schouwen opgesteld in andere monumenten. Ze zijn momenteel zorgvuldig bij het ICN te Rijswijk opgeslagen in afwachting van herplaatsing in monumenten elders. De interieurs van het Catshuis vormen qua aankleding en afwerking nu een eenheid, die gebaseerd is op de essentie van het zeventiende-eeuwse ontwerp. Inpassen van de achttiende- en negentiende-eeuwse schouwen zou deze eenheid weer verbreken. Dat is ook de mening van de RDMZ. De gewelfde houten plafonds uit de herenkamer en eetkamer maakten deel uit van de gelaagdheid die begin 20ste eeuw vanuit een romantische gedachte zijn aangebracht. Vanuit de totaalvisie om de inrichting uit te voeren in een moderne eigentijdse stijl, gebaseerd op de essentie van het zeventiende-eeuwse ontwerp, zijn deze plafonds verwijderd en zijn eveneens de twee ramen in de tuinkamer gewijzigd in twee deurstellen.

Binnen het totaalplan voor de inrichting van het Catshuis zijn de Catskamer en de opkamer intact gebleven, zoals was afgesproken met de gemeente en de RDMZ.